

LHV Täiendav Pensionifond

Majandusaasta aruanne 2017

LHV Täiendav Pensionifond

Majandusaasta aruanne

01.01.2017 – 31.12.2017

Fondi nimi	LHV Täiendav Pensionifond
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann Romet Enok (alates 01.02.2018) Kristo Oidermaa (alates 01.02.2018)
Põhitegevusala	Vabatahtliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline address	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145
Telefon	(372) 6 800 400
Faks	(372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Mihkel Oja Joel Kukemelk
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning sõltumatu vandeaudiitori aruannet.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Täiendava Pensionifondi 2017. a majandusaasta aruandele	7
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	8
Bilanss	8
Tulude ja kulude aruanne	9
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Raamatupidamise aruande lisad	12
Lisa 1 Üldine informatsioon	12
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	12
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	19
Lisa 4 Kapitali juhtimine	25
Lisa 5 Finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus	25
Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne	27
Lisa 7 Viitlaekumised	27
Lisa 8 Seotud osapooled	27
Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused	28
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	29
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2017	30
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2016	34
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	38

TEGEVUSARUANNE

LHV Täiendav Pensionifond on täiendava kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike kapitalipaigutuse väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine. Maksimaalse kasvu tagamiseks hoitakse aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide osakaalu 75% lähedal fondi varade turuväärtusest. Juhul, kui fondivalitseja peab mõistlikuks osakuomanike huvides hoida aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide osakaalu madalamal, võib selliste investeeringute osakaal olla oluliselt alla 75%. Peale aktsiate investeerib fond ka võlakirjadesse ja rahaturuinstrumentidesse. Fond investeerib globaalselt ja riske hajutades. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi depositeerimise avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks.

Fondide ühinemised

LHV Pensionifond Intress Pluss ühines 28. veebruaril 2018 LHV Täiendava Pensionifondiga. Ühinemise tulemusel lõpetas LHV Pensionifond Intress Pluss oma tegevuse ja kõik tema varad ja kohustused läksid ilma likvideerimismenetluseta üle LHV Täiendavale Pensionifondile. Eesti Finantsinspeksioon andis ühinemiseks loa 8. jaanuaril 2018. Ühinemine toimus osakute väärtuse alusel, mis arvutati 27. veebruaril 2018 sellele eelneva pangapäeva, s.o 26. veebruari 2018, kohta. Ühinemise heakskiitmine ning ühinemise kompensatsioonina osakute vastuvõtmine ei nõudnud osakuomanike poolset tegutsemist.

LHV Varahaldus valitsetavate investeerimisfondide hulka kuulus enne ühinemist kolm vabatahtlikku pensionifondi – kaks aktsiariski võtvat fondi ning üks võlakirjafond. Võlakirjadesse investeeriva LHV Pensionifondi Intress Pluss vara valitses LHV alates 2016. aastast, mil LHV ühines Danske Capital AS-iga. Kuigi LHV Täiendav Pensionifond ja LHV Pensionifond Intress Pluss ei olnud sarnase strateegiaga vabatahtlikud pensionifondid, otsustas LHV nad ühendada LHV Pensionifondi Intress Pluss väikese mahu tõttu. LHV Pensionifondi Intress Pluss maht oli ühinemise otsuse tegemise ja tingimuste kinnitamise hetke seisuga 0,54 miljonit eurot. LHV võttis ühinemise otsustamisel arvesse võtnud asjaolu, et LHV Pensionifondi Intress Pluss investoritele ei pruugi LHV Täiendav Pensionifond sobida. Ühinemise jõustumisele eelnevalt oli ühinemises mitte osaleda soovivatel investoritel võimalus nii LHV Pensionifondi Intress Pluss osakud kui LHV Täiendava Pensionifondi osakud lunastada või vahetada mõne teise vabatahtliku pensionifondi vastu.

LHV Pensionifond 100 Pluss ühines 7. juulil 2017 LHV Täiendava Pensionifondiga. Ühinemise tulemusel lõpetas LHV Pensionifond 100 Pluss oma tegevuse ja kõik tema varad ja kohustused läksid ilma likvideerimismenetluseta üle LHV Täiendavale Pensionifondile. Eesti Finantsinspeksioon andis ühinemiseks loa 15. mail 2017. Ühinemine toimus osakute väärtuse alusel, mis arvutati 6. juulil 2017 sellele eelneva pangapäeva, s.o 5. juuli 2017, kohta. Ühinemise heakskiitmine ning ühinemise kompensatsioonina osakute vastuvõtmine ei nõudnud osakuomanike poolset tegutsemist. Ühinemise jõustumisele eelnevalt oli ühinemises mitte osaleda soovivatel investoritel võimalus nii LHV Pensionifondi 100 Pluss osakud kui LHV Täiendava Pensionifondi osakud lunastada või vahetada mõne teise vabatahtliku pensionifondi vastu. LHV Varahaldus ostis 2016. aastal Danske Bank A/S-ilt fondivalitseja Danske Capital AS, mis ühendati samal aastal LHV-ga. Fondivalitsejate ühinemise tulemusena suurenes LHV valitsetavate pensionifondide arv 6lt 11ni, sealhulgas vabatahtlike pensionifondide arv 1lt 3ni. Seejuures valitses LHV ühinemise tulemusena kahte vabatahtlikku pensionifondi, mille investeerimispoliitika oli sarnane, kuivõrd need kaks fondi võisid tingimuste kohaselt investeerida aktsiatesse väga ulatuslikult – ühe fondi puhul (LHV Täiendav Pensionifond) kuni 95% varast ja teise fondi (LHV Pensionifond 100 Pluss) puhul kuni 100% varast. Sarnase investeerimispoliitikaga fondide ühendamine muudab fondide

juhtimise efektiivsemaks ning vähendab LHV poolt teostamisele kuuluvate toimingute hulka. Sellest tulenevalt oli mõistlik nimetatud fondid ühendada.

Aktsiaturgude ülevaade

2017. aasta kujunes globaalsetele aktsiaturgudele positiivseks ning valdavalt liikusid börsid rahuliku tempoga tõusutrendis. Kõiki maailma aktsiaturge hõlmav MSCI World indeks kerkis 2017. aastal enam kui 7% võrra. Tugevat tootlust näitas USA aktsiaturg, mille indeks S&P 500 kerkis aastaga kohalikus valuutas mõõdetuna 19% võrra. Positiivset mõju avaldasid nii üldine makromajanduslik olukord kui ka börsiettevõtete kasvavad müügitulu ja kasum. Eurodesse ümber arvestatult jäi aga tootluseks vaid 5%, mis on tingitud USA dollari valuutakursi nõrgenemisest euro vastu. Ka Jaapani börsiindeks näitas tänu makromajandusliku olukorra paranemisele head tootlust tõustes kohalikus valuutas 14% ja eurodes 8% võrra.

Euroopa aktsiaturgude indeks kerkis 2017. aastal 9% võrra, kusjuures head tootlust näitasid pea kõik Euroopa riigid. Börside tõusu vedas Lõuna-Euroopa eesotsas Hispaaniaga, kus majanduskasv on euroala kõrgeimate seas ning ka riigi tööpuudus on langustrendis. Põhja-Euroopas oli tugev Helsinki börs rohkem kui 6% tõusuga tänu Soome majanduse taastumisele. Aasta teises pooles hakkasid tugevalt tõusma ka maailma arenevate turgude börsid. Väga heaks kujunes aktsiaturu tootlus Hiinas ja teistes Aasia riikides, samuti paljudes Lõuna-Ameerika maades. Arenevate turgude tootlust toetasid mitmete toormete hinnatõus, poliitiliste probleemide leevenemine ning üldine sentimendi paranemine. Tagasihoidlikuks jäi vaid Venemaa börs, mille tootlus eurodes mõõdetuna oli -12%. Venemaale avaldavad jätkuvalt negatiivset mõju keerulised suhted lääneriikidega ja majandussanktsioonide jätkumine.

LHV pensionifondide tootlust mõjutas 2017. aastal enim Balti aktsiaturg. Meie Balti aktsiaportfelli tootlus oli aasta peale koguni 23,7% (koos läkunud dividendidega). Suurima panuse andsid sellesse Tallinki aktsia 36% tõusuga, Šiaulių bankas 57% tõusuga ja Grindeks, mille aktsia kerkis 55% võrra. Müüsime oma osaluse Latvijas Kuģniecība aktsias, mille suuromanik ostis väikeaktsionäridelt välja, tuues pensionifondidele 51% tootlust. Loomulikult oli portfellis ka langejaid nagu Olainfarm (-5,4%), Ekspress Grupp (-5,3%) ja Apranga (-1,6%), kuid nende mõju jäi võrreldes suurte tõusjatega minimaalseks. Balti aktsiaturud on üleilmsetega võrreldes endiselt soodsad ja positiivseid arengusuundi on näha ka riikide majanduste väljavaadetes. Sellest hoolimata ei oota me kohalikul aktsiaturul teist sama tugevat aastat. Paljude kohalike ettevõtete puhul näeme just finantstulemustes vähest kasvuperspektiivi, sest neis tegeletakse peamiselt peenhäälestusega. Oleme Baltikumis aktsiapositsioone valikuliselt vähendanud, võttes arvesse nii nende ebalikviidsust kui ka turutsükli faasi.

Märgatavalt on kasvanud ka Baltikumis tegutsevate erakapitalifondide maht. Näiteks Livonia Partners fond omandas osaluse Leedu telekomiettevõttes Cgates ja Läti IT-ettevõttes Santa Monica Networks. Balticapi fondid ostsid enam osaluse autoportaalil Auto24 ning kohvimasinade ja -automaatide pakkujas Selecta Balticis. BPM Mezzanine fond seevastu pakkus finantseeringut veespordi varustuse tootjale Tahe Outdoors. LHV pensionifondide uue investeringuna lisandus Balticap Infrastructure Fund, mille eesmärgiks on koostöös avaliku sektori rahastusega teha järgneva 20 aasta jooksul pikaajalisi investeringuid transpordi- ja energiainfrastruktuuri projektidesse. Fondi esimeseks tehinguks sai Leedus asuv biomassi kütusena kasutatav soojajaam.

Võlakirjaturgude ülevaade

Oodatult pakkus eurosooni võlakirjaturg 2017. aastal madalat tootlust, andes tulemuseks veidi enam kui pool protsenti. Seejuures olid ülekaalukalt parima tulemusega madalama krediitkvaliteediga ettevõtete võlakirjad, kus võit ulatus isegi enam kui nelja protsendi tasemele. Seevastu turu ankruks olev Saksa valitsuse väärtpaberite turg jäi kokkuvõttes juba miinuspoolele, kui 10 aasta intress kerkis aastaga 0,2% lähedalt 0,4%ni. Euroopas hirmutab võlakirjainvestoreid keskpanga erakordsete tugimeetmete lõpptähtaja kätte jõudmine. Globaalselt on võlakirjaturu taustaks lisaks Ameerika Ühendriikides jätkuv intresside tõstmise tsükkel.

Eelmises aastaaruandes välja toodult ei ole me juba pikema aja jooksul lisanud rahvusvahelistelt võlakirjaturgudelt uusi positsioone ettevõtete võlakirjades. Tulenevalt kõrgest hinnatasemest ei teinud me seda ka 2017. aastal. Olemasolevatest investeringutest pakkusid Läti ja Leedu valitsuste võlakirjad ka 2017. aastal turu keskmisest paremat tootlust, kuid ka siin on edasine oodatav tootlus jõudnud küllaltki madalale tasemele. Teistest suurematest positsioonidest pakkusid Bulgaaria valitsuse, Citadele panga ja Brasil Foodsi võlakirjad vastavalt 7,5%, 6,25% ja 4,25% tootlust. Bulgaaria võlakirjad müüsimise sügisel täies ulatuses, teenides veidi enam kui kolme aastase investeerimisperiodiga 23% tootlust. Nii ostu kui müügi hetkel oli tegemist fondide suurima üksiku investeringuga väljastpoolt Baltikumi.

Uusi positsioone võtame hetkel fondidesse väljastpoolt finantsturge, st aidates ettevõtetega otse suheldes uute võlakirjade loomisele kaasa Eestis ja laiemalt Baltikumis. Sellisel lisasime fondide portfellidesse kronoloogilises järjekorras aasta algusest Auto24, Transpordi Varahalduse, Riigi Kinnisvara, Tartu linna, Coop panga, Citadele, Luminori, Siauliu panga ja BIG panga võlakirju. Kokku investeerisime selliselt 163 EURm ehk aastalõpu seisuga ligilähedaselt 22% LHV aktiivselt juhitud pensionifondide võlakirjaportfelli mahust. Näeme seda suunda jätkuvalt kõige atraktiivsema rahapaigutuse võimalusena hetkel. Jätkame tööd kohalike emitentide leidmiseks ja loodame portfellidele juba peagi täiendust.

Täiendavate fondide võrdlus *	NAV 31.12.2016	NAV 31.12.2017	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Pensionifond Indeks Pluss	0,66730	0,72960	+9,34%
Swedbank Pensionifond V3	1,32450	1,44400	+9,02%
SEB Aktiivne Pensionifond	1,13189	1,21497	+7,34%
Luminor Aktsiad 100 Pensionifond	1,50179	1,59771	+6,39%
LHV Täiendav Pensionifond	1,60180	1,68570	+5,24%
Swedbank Pensionifond V2	1,06010	1,10910	+4,62%
SEB Tasakaalukas Pensionifond	1,21716	1,23813	+1,72%
Luminor Intruss Pluss Pensionifond	0,79765	0,81126	+1,71%
Swedbank Pensionifond V1	1,30130	1,31920	+1,38%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Kuivõrd 31.12.2016 oli laupäev, kuvab Pensionikeskus selle päeva asemel 30.12.2016 puhasväärtust ning kuivõrd 31.12.2017 oli pühapäev, kuvab Pensionikeskus selle päeva asemel 29.12.2017 puhasväärtust. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgselt avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Täiendava Pensionifondi 2017. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Täiendava Pensionifondi 2017. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaruandest, investeringute aruandest, tehingu- ja vahendustasude aruandest ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest.

Mihkel Oja
Juhatuselige

Joel Kukemelk
Juhatuselige

Tallinn, 28.03.2018

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Bilanss

(eurodes)

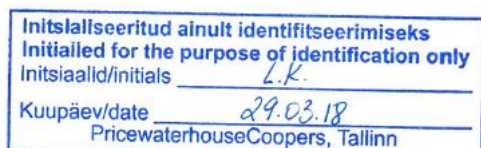
Varad	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid		3 513 727	1 062 789
Tähtajalised hoiused		0	1 481 221
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Võlakirjad	5	5 205 335	2 601 926
Aktsiad	5	2 059 487	1 376 111
Fondiosakud	5	3 352 442	2 346 624
Viitlaekumised	7	33 371	528
Varad kokku		14 164 362	8 869 199

Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses

Lühiajalised kohustused

Võlgnevus fondivalitsejale	8	11 928	7 313
Võlgnevus depoopangale		715	1 066
Lühiajalised kohustused kokku		12 643	8 379
Kohustused kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		12 643	8 379
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses	6	14 151 719	8 860 820
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses kokku		14 164 362	8 869 199

Lisad lehekülgedel 12 kuni 28 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2017	2016
Tulud			
Intressitulu		142 864	95 946
Dividenditulu		160 573	103 517
Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest:			
Võlakirjadelt		-74 435	58 044
Aktsiatelt		265 205	98 698
Fondiosakutelt		269 131	185 457
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		-40 537	28 730
Tulud kokku		722 801	570 392
Tegevuskulud			
Valitsemistasud	8	116 097	80 202
Depootasu		10 690	11 549
Tehingutasud		499	2 772
Muud tegevuskulud		324	51
Tegevuskulud kokku		127 610	94 574
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		595 191	475 818

Lisad lehekülgedel 12 kuni 28 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u>L.K.</u> Kuupäev/date <u>29.03.18</u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn
--

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne
 (eurodes)

	Lisa	01.01.2017 -31.12.2017	01.01.2016 -31.12.2016
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi algul		8 860 820	7 446 657
Osakute märkimisel laekunud raha		5 761 656	1 200 119
sh. LHV Pensionifond-i 100 Pluss ühinemisel		4 510 053	0
Osakute lunastamisel tasutud raha		-1 065 948	-261 774
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		595 191	475 818
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	14 151 719	8 860 820
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus		8 357 349	5 524 811
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	1.69333	1.60382

Lisad lehekülgedel 12 kuni 28 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

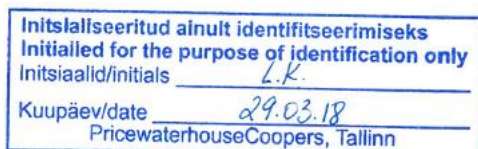
Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u>L.K.</u> Kuupäev/date <u>29.03.18</u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn
--

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid	142 864	95 840
Laekunud dividendid	127 730	130 440
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid	-3 832 702	601 189
Saldeeritud tähtajaliste hoiuste laekumised ja väljaminekud	1 481 221	-1 481 115
Makstud tegevuskulud	-123 346	-93 268
Neto rahavood põhitegevusest	-2 204 233	-746 914
Rahavood finantseerimistegevusest		
Osakute emiteerimisest laekunud	5 761 656	1 200 119
Osakute lunastuse eest tasutud	-1 065 948	-261 774
Neto rahavood finantseerimistegevusest	4 695 708	938 345
Rahavood kokku	2 491 475	191 431
Raha ja raha ekvivalentide muutus	2 491 475	191 431
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	1 062 789	842 628
Valuutakursside muutuse mõju	-40 537	28 730
Raha ja raha ekvivalentide aruandeperioodi lõpus	3 513 727	1 062 789

Lisad lehekülgedel 12 kuni 28 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Täiendav Pensionifond (edaspidi: Fond) moodustati 20.02.2002. Fond võib investeerida kuni 95% varadest aktsiatesse, kuid hoiab tavaliselt aktsiate osakaalu portfellis 75% lähedal. Pikaajalise tootluse tõstmiseks investeeritakse oluline osa varast aktsiatesse. Lühiajalise stabiilsuse tagamiseks investeeritakse osa varast võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse ja fikseeritud kasvikuga instrumentidesse.

LHV Täiendav Pensionifond fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2017 kuni 31.12.2017.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aruanne on fondivalitseja juhatuse poolt heaks kiidetud 28.03.2018.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Täiendav Pensionifond raamatupidamise aruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU). Investeeringufondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeeringufondide seaduses, raamatupidamisseaduses ning Rahandusministri määramises nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeeringufondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määramises toodud muid erisusi.

Fond on raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtunud IFRS-i nõuetest ulatuses, mis ei ole vastuolus Investeeringufondide seaduse ja Rahandusministri määruse nr. 8 nõuetega. Vastuolu korral on Fond lähtunud Investeeringufondide seaduses ja Rahandusministri määruses nr. 8 (Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele) sätestatud nõuetest.

Uued finantsaruandluse standardid

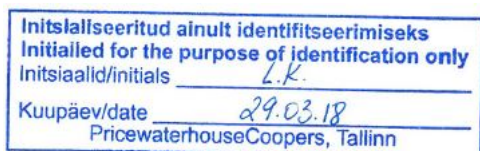
Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning olemasolevate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 01.01.2018 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Lubatud on standardi varasem rakendamine, kuid Fond ei ole plaaninud seda teha. Fond kavatseb esmasel IFRS 9 standardi rakendamisel 2018. aastaaruandes kasutada vabastust 2017.a võrdlusandmeid mitte korrigeerida. Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmis-kategoorias:

- varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (AC)
- varad, mida kajastatakse õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumiaruande (FVOCI)
- varad, mida kajastatakse õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande (FVTPL).

IFRS 9 klassifitseerimise ja mõõtmise reeglite alusel tuleb finantsvarad klassifitseerida ja mõõta kas amortiseeritud soetusmaksumuses, õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande või õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumiaruande. Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepinguliselt sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Ärimudeli hindamiseks on Fond jaganud finantsvarad portfellidesse ja/või alamportfellidesse selle alusel, kuidas sarnaseid finantsvarasid koos hallatakse saavutamaks kindel äri eesmärki. Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele

ja mida hoitakse portfellis, kus Fond hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglases väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglases väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks tuletsinstrumendid). Varjatud („embedded“) tuletsinstrumente ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.

Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglases väärtuses. Samas võib fondivalitseja juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.

Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab Fond enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

Eelpool kirjeldatud ärimudeli analüüsimise tulemusena ei olnud finantsinstrumentide mõõtmises olulisi muutusi võrreldes IAS-ga 39, täpsemalt on toodud allolevas tabelis. Seega standardi esmakordne rakendamine ei mõjuta oluliselt Fondi finantspositsiooni, finants tulemusi või omakapitali perioodil, mil standardit esmakordselt rakendatakse.

IFRS 9 väärtuse languse kahjumite kajastamise mudeli nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi mudelil, vastupidiselt IAS 39 tegeliku krediidikahjumi mudelile. Samuti on IFRS 9 väärtuse languse kahjumite kajastamise nõuded laiahaardelisemad võrreldes standardiga IAS 39, nõudes kõigi finantsvarade, mida mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses ja õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi, sh bilansiväliste kohustuste (nii garantiid kui ka väljastamata laenusummad), puhul finantsvara väärtuse languse testimist. Testitavad finantsvarad jaotatakse kolme gruppi vastavalt finantsvarade krediitkvaliteedi muutumisele. Esimesse gruppi kuuluvad finantsvarad, mille puhul pole toimunud olulist krediitkvaliteedi halvenemist, teise gruppi kuuluvad finantsvarad, millel on toimunud oluline krediitkvaliteedi halvenemine, ning kolmandas grupis on mittetöötavad finantsvarad. Kolmandasse gruppi kuuluvate oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse individuaalselt, samas kui ebaolulistele finantsvaradele rakendatakse grupipõhist hindamist. Esimesse gruppi kuuluvate finantsvarade allahindluse summa moodustab 12 kuu oodatav krediidikahjum. Teise ja kolmandasse gruppi kuuluvate finantsvarade allahindluse summa on võrdne finantsvara oodatava krediidikahjumiga kogu eluea jooksul.

Uus standard muudab riskimaandamisarvestuse nõudeid põhiliselt selle poolest, et seob riskimaandusarvestuse paremini riskijuhtimisega, kuid need standardi muudatused ei oma otsest mõju Fondis, sest Fond ei kasuta praegu riskimaandust. Samas näeme, et uued riskimaandusarvestuse nõuded annavad Fondile paremad võimalused riskimaandusarvestuse kasutuselevõtuks, eesmärgiga vähendada finantsaruannetes selliste positsioonide volatiilsust, mida maandatakse raamatupidamislikult teisiti kajastatavate instrumentidega.

Fondi finantsvarad on klassifitseeritud järgmistesse IAS 39 rühmadesse:

- finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (tulude ja kulude aruande)
- laenud ja nõuded

Vastavalt fondijuhi ja fondivalitseja juhtkonna poolt koostatud analüüsile ja tehtud hinnangutele jagunevad Fondi finantsvarad alates 01.01.2018 järgmistesse rühmadesse:

tuhandetes eurodes	Lisa	Mõõtmis-kategooria		Bilansiline jääkväärtus vastavalt IAS-le 39 (seisuga 31.12.2017)	Mõju Ümberarvestus	Bilansiline jääkväärtus vastavalt IFRS-le 9 (seisuga 31.12.2017)
		IAS 39	IFRS 9			
					ECL	
Nõuded krediitiasutustele		L&R	AC	3 513 727	0	3 513 727
Omakapitali instrumendid (aktsiad ja fondiosakud)		FVTPL	FVTPL	5 411 929	0	5 411 929
Võlainstrumendid		FVTPL	FVTPL	5 205 335	0	5 205 335
Võlainstrumendid		L&R	AC	0	0	0
Võlainstrumendid kokku				14 130 991	0	14 130 991
Muud finantsvarad		L&R	AC	33 371	0	33 371
Finantsvarad kokku				14 164 362	0	14 164 362

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad on:

- nõudmiseni ja tähtajalised hoisused krediitiasutustes;
- noteerimata võlakirjad.

Fondijuhi ja fondivalitseja juhtkonna hinnangul kannavad krediitiasutuste nõuded väga minimaalset krediidiriski ning seetõttu hinnatakse nende finantsvarade krediidiriski individuaalselt. Lisaks hinnatakse individuaalselt noteerimata võlakirjade krediidiriski. Tulenevalt sellest, et:

- noteerimata võlakirjad on bilansipäeval tähtaegsed;
- vastaspoolte finantsseisund on tugev ning ei ole eeldada makseraskuste tekkimist;
- fondijuht ja fondivalitseja juhtkond on hinnanud majanduskeskkonna perspektiivi lähiaastatel tugevaks;

ei ole IFRS 9 rakendamisel kajastatud noteerimata võlakirjade osas allahindlusi. Fondijuht ja fondivalitseja juhtkond on rakendanud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade allahindluste kajastamiseks regulaarse hindamise protsessi, mis muuhulgas sisaldab vastaspoolte maksekäitumise, finantstulemuste ja üldise majanduskeskkonna hindamist.

Fondi investeringutele, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, IFRS 9 allahindluse rakendamine ei kohaldu.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustuste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Aruandeperioodil ei ole taolisi hinnanguid rakendatud.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused bilansipäeval on ümber hinnatud eurodesse võttes aluseks depoopanga Swedbank poolt hindamishetkel kehtivad ülekandevaluuta ostukursid. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustuste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järgnevasse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid;
- laenud ja nõuded - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi-ja dividendinõuded. Laene ja nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- finantskohustused õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees. Antud finantskohustusi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

IAS 39 kategooria	Klass (määratletud Fondis)	31.12.2017	31.12.2016
Laenud ja nõuded	Nõuded krediidiasutustele	3 513 727	2 544 010
	Muud finantsvarad	33 371	528
Finantsvarad	Finantsvarad		
	õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		
	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid		
	Aktsiad	2 059 487	1 376 111
	Fondiosakud	3 352 442	2 346 624
	Noteeritud võlakirjad	5 205 335	2 601 926

Õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatav finantsvara või- kohustus on kauplemiseesmärgil hoitav, s.t. omandatud või tekkinud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil.

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul.

Esmane ja edasine kajastamine

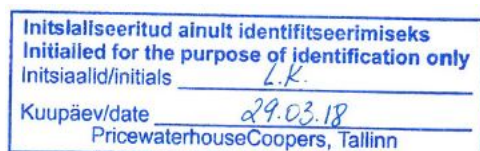
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande võetakse esmalt arvele tehingupäeval ehk päeval, mil Fond omandab lepingujärgsed õigused finantsinstrumendi omandamiseks.

Õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused võetakse esialgselt bilansis arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus. Tehingutega kaasnevad tehingutasud kajastatakse tulude ja kulude aruandes kuluna kirjel „Tehingutasud“. Muud finantsvarad ja -kohustused võetakse esmalt arvele nende soetusmaksumuses koos nendega otseselt seotud tehingukuludega.

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse finantsvarasid ja finantskohustusi õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande nende õiglasest väärtuses (vt ka „Õiglase väärtuse hindamine“ allpool).

Muud finantsvarad kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses (vt ka „Korrigeeritud soetusmaksumus“ allpool).

Finantskohustuste edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid, mida kajastatakse nende õiglasest väärtuses). Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende

nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast.

Väärtpaberite ümberhindlusest õiglasest väärtuses tekkinud kasumid ja kahjumid, välja arvatud intressi- ja dividenditulu (-kulu) kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglasest väärtuses, arvestamata tehingukuludid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglasest väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansis varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

Korrigeeritud soetusmaksumus

Finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumus on selle vara või kohustuse algne soetusmaksumus, mida on vajadusel korrigeeritud põhiosa tagasimaksete, sisemise intressimäära meetodil leitud kumulatiivse amortisatsiooni või muu erinevuse algse seotusmaksumuse ja lunastusväärtuse vahel ning vara väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

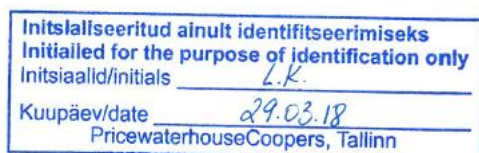
Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumentid) puhul põhineb õiglase väärtus börsipäeva sulgemishinnal (close price). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtuspaberitesse õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja kohustuste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtuspaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „Investeeringufondide vara puhasväärtuse arvutamise reeglid“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustuste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeeringufondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (*last bid-price*).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse ja see eemaldatakse Fondi bilansist kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele on aegunud või kui finantsvara koos kõigi oluliste omandiga seotud riskide ja hüvedega on üle antud.

Finantsvara kajastamise lõpetamisel näidatakse bilansilise jääkmaksumuse ja finantsvara realiseerimisel saadud müügihinna vahe tulude ja kulude aruande real „Neto kasum/kahjum õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“. Realiseerimisega seotud tehingutasud näidatakse real „Tehingutasud“. Kui kõik või märkimisväärne osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüvedest ei ole üle antud, siis ülekantud finantsvara kajastamist ei lõpetata (näiteks väärtpaperite laenamise).

Finantskohustuste kajastamise lõpetamine

Fond lõpetab finantskohustuste kajastamise, kui lepinguga määratud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud. Erinevused finantskohustuse bilansilise jääkmaksumuse ja kustutatud või ülekantud maksumuse vahel kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustusi tasaarveldatakse ja näidatakse bilansis netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustused tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustuste tasaarveldamist rakendanud.

2.5 Finantsvarade väärtuse langus

Kui fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglasest väärtusest muutustega läbi tulude ja kulude aruande, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaperi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile;
- väärtpaperi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmine või hilinenud maksmine;
- finantsvara aktiivse turu kadumine;
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

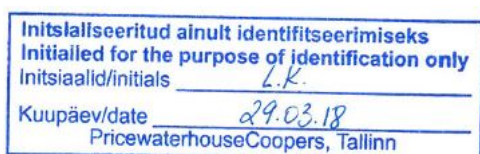
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade väärtuse langemisel arvutatakse kahjumi suurus vara bilansilise väärtuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahelise erinevusena, mida on diskonteeritud finantsvara esialgse sisemise intressimääraga. Vara bilansilist väärtust vähendatakse saadud kahjumi võrra, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara väärtuse languse korral antud vara intressitulu arvestust ei muudeta. Kui kahjum vara väärtuse languselt väheneb ja seda langust saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimub pärast väärtuse languse kajastamist, siis tühistatakse eelnevalt kajastatud vara väärtuse langusest tulenev kahjum.

2.6 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektive intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.7 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (Ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktiveeritud vastava rahasumma laekumisel fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktiveeritud üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.8 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.9 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleöhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleöhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.10 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediidasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse bilansis real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.11 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguarade turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustused. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.12 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on 1% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.13 Depootasu

Depootasu on depoopangale makstav igakuine tasu depooteenuste osutamise eest. Depootasu määr on 0.12% aastas, millele lisandub kehtiv käibemaks. Depootasu makstakse välja depoopangale hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.14 Tehingutasud

Tulude ja kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all kajastatud fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.15 Osakute märkimine

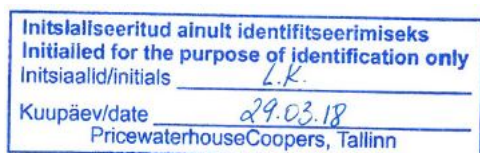
Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospекtis kirjeldatud tingimustele.

2.16 Väljamaksud osakuomanikele, märkimis- ja lunastamistasu

Osaku ostmisel väljalasketasu puudub. Osaku tagasivõtmistasu piirmäär on 1% osaku puhasväärtusest ning tasu kuulub Fondivalitsejale tasumisele osakuomaniku arvelt.

2.17 Fondiosakud

Fond on välja lasknud ühte liiki osakuid, mis annavad osakuomanikule õiguse proportsionaalsele osale Fondi netovarast Fondi likvideerimisel tähtaja saabudes. Osakuomaniku nõudel peab fondivalitseja osaku tagasi võtma;

osakuomanikel on õigus osakuid tagasi anda ja vastu saada raha igapäevaselt. Osakutega ei kaasne muid lepingulisi kohustusi peale nende lunastamise Fondi likvideerimisel.

Osakud kajastatakse omakapitalina, kuna järgmised IAS 32 kriteeriumid on täidetud:

- osakud annavad omanikule õiguse saada proportsionaalse osaluse Fondi netovarast (ehk kogupuhasväärtusest) Fondi likvideerimisel. Fondi puhasväärtus saadakse, lahutades Fondi kohustused Fondi varade turuväärtusest. Proportsionaalne osalus arvutatakse järgnevalt: jagatakse Fondi kogupuhasväärtus kõigi väljalastud osakute arvuga ning korrutatakse saadud summa igale osakuomanikule kuuluvate osakute arvuga;
- osakud on allutatud kõikidele teistele Fondi poolt välja lastud võla- vm instrumentidele;
- kõikide osakutega kaasnevad õigused (saada tasu vastavalt proportsionaalsele osalusele netovaras) on identsed;
- Fondil ei ole muid finantsinstrumente või lepinguid, millega kaasnevad rahavood põhinevad suures osas kasumil, netovara muutustel või bilansis/bilansiväliselt kajastatud netovarde õiglase väärtuse muutusel, mille tulemusena oleks osakuomanike tulu oluliselt piiratud või fikseeritud.

Kui osakutega seotud tingimused muutuvad nii, et ülal loetletud kriteeriumid ei ole enam täidetud, klassifitseeritakse osakud finantskohustuseks alates päevast, mil need tingimused ei ole täidetud. Finantskohustus võetakse arvele tehingupäeva õiglases väärtuses. Juhul, kui tekib erinevus omakapitaliinstrumenti bilansilise väärtuse ja kohustuse õiglase väärtuse vahel, kajastatakse vahe omakapitalis.

Uute osakute väljalaskmisega seotud otsesed kulud kajastatakse omakapitalis, osakute eest tasutud summa vähendamisenä. Kui Fond ostab enda osakud tagasi, vähendatakse osakuomanikele kuuluvat omakapitali saadud tasude võrra, millest on maha arvatud müügiga otseselt seotud kulutused.

2.18 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesis bilansipäeva ja raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisas 9).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaperitesse, tuletisinstrumentidesse, hoiustesse.

Fondidesse investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeeringu tootlust. Fondide minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondide järgmiste perioodide tulude kohta. Fondide investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhasväärtus kõikuda. Fondid võivad teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investeeringu kestus, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondi seaduse ja Fondi tingimustega seotud investeerimispiiranguid. Investeerimislimiitidest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

tururisk

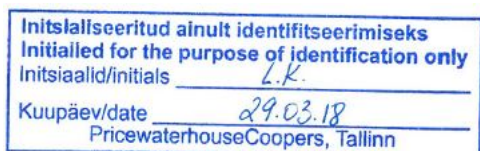
krediidirisk

likviidsusrisk

kapitalirisk

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsioonide muutumisel võidakse vajadusel investeringutes teha muudatusi, näiteks vähendada või suurendada aktsiaosakaalu Fondi koguinvesteeringutes.

Fondi investeeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeeringutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2017			
EUR	+/- 20	+/- 5 902	+/- 534
USD	+/- 20	+/- 2 003	+/- 0
31.12.2016			
EUR	+/- 20	+/- 6 835	+/- 400
USD	+/- 20	+/- 134	+/- 18

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Fondil puudusid 2017. ja 2016. aastal intressikandvad kohustused. Summad tabelis on esitatud eurodes.

31.12.2017	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhisummades	Kogunenud intress	Kokku
Varad							
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	3 513 727	0	0	0	3 513 727	0	3 513 727
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande:							
Võlakirjad	952 000	440 000	2 115 651	1 653 853	5 161 504	43 831	5 205 335
Kokku	4 465 727	440 000	2 115 651	1 653 853	8 675 231	43 831	8 719 062
31.12.2016							
Varad							
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	1 062 789	1 481 115	0	0	2 543 904	106	2 544 010
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande:							
Võlakirjad	134 523	0	767 515	1 475 504	2 377 542	224 384	2 601 926
Kokku	1 197 312	1 481 115	767 515	1 475 504	4 921 446	224 490	5 145 936

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tulefinstrumente. Avatud valuutapositioni jälgib fondijuht igapäevaselt. Vastavalt Fondi tingimustele võib Fond hoida avatud valuutapositioni maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile. Fondil on finantskohustused ainult eurodes.

Avatud valuutapositionide kontsentreerumine

31.12.2017	EUR	USD	JPY	CHF	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	3 036 369	475 110	263	0	1 985	3 513 727
Tähtajalised hoised	0	0	0	0	0	0
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	4 372 093	833 242	0	0	0	5 205 335
Aktsiad	1 778 798	82 373	70 496	46 343	81 477	2 059 487
Fondiosakud	2 988 961	330 466	0	0	33 013	3 352 440
Viitlaekumised	33 000	371	0	0	0	33 371
Valuutariski kandvad varad kokku	12 209 221	1 721 563	70 759	46 343	116 475	14 164 360

Valuutariski kandvad kohustused

Muud kohustused	-12 644	0	0	0	0	-12 644
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-12 644	0	0	0	0	-12 644

Avatud valuutaposition	12 196 577	1 721 563	70 759	46 343	116 475	14 151 717
-------------------------------	-------------------	------------------	---------------	---------------	----------------	-------------------

31.12.2016	EUR	USD	JPY	CHF	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	454 444	600 329	586	1 080	6 350	1 062 789
Tähtajalised hoised	1 481 221	0	0	0	0	1 481 221
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	2 364 770	237 156	0	0	0	2 601 926
Aktsiad	1 185 835	0	80 110	47 726	62 440	1 376 111
Fondiosakud	2 010 544	304 929	0	0	31 151	2 346 624
Viitlaekumised	0	364	164	0	0	528
Valuutariski kandvad varad kokku	7 496 814	1 142 778	80 860	48 806	99 942	8 869 199

Valuutariski kandvad kohustused

Muud kohustused	-8 379	0	0	0	0	-8 379
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-8 379	0	0	0	0	-8 379

Avatud valuutaposition	7 488 435	1 142 778	80 860	48 806	99 942	8 860 820
-------------------------------	------------------	------------------	---------------	---------------	---------------	------------------

Tuletisinstrumentid on toodud lepingulistest summades bilansiväliste varade ja bilansiväliste kohustustena. Tuletisinstrumentide õiglaseks väärtuseks on bilansiväliste varade ja bilansiväliste kohustuste vahe.

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	2017	Kursimuutus	2016
USD kurss	+/- 10%	+/- 172 156	+/- 10%	+/- 114 278
JPY kurss	+/- 10%	+/- 7 076	+/- 10%	+/- 8 086
CHF kurss	+/- 10%	+/- 4 634	+/- 10%	+/- 4 881

Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tuletisinstrumentide õiglasest väärtusest tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest. Fond maandab riski investeerides erinevatele turgudele ja limiteerides maksimaalseid positsioone emitentide kaupa.

Fond järgib aktsiahinna riski juhtimisel õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- ühe instrumendi maksimaalne investering 10% Fondi vara väärtusest;
- ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud väärtpaberite maksimaalne osakaal 20% Fondi vara väärtusest;
- üle 5% kontsentratsiooniga investeringute koondpositsiooni maksimaalne osakaal 40% Fondi vara väärtusest;
- aktsiate ja aktsiafondide maksimaalne osakaal 95% Fondi vara väärtusest;
- lubatud maksimaalne osaluse osakaal äriühingust 10%.

Fondi investeringute jaotus geograafiliste piirkondade ja sektorite lõikes on esitatud lisa 3.4 Riski kontsentratsioon .

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

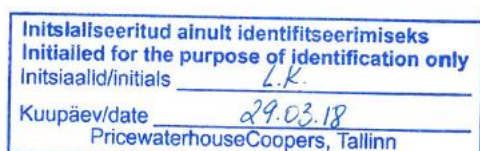
Likviidsusrisk võib samuti suureneka tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Fond juhib likviidsusriski järgmiste kriteeriumite alusel:

- Fond investeerib valdavalt turukõlblikesse väärtpaberitesse, mis on kergesti realiseeritavad;
- Fond võib investeerida maksimaalselt 10% Fondi vara väärtusest turul mittekaubeldavatesse aktsiatesse ja võlakirjadesse.

Investeeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsed instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 10 084 036 eurot on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna fondi positsiooni on võimalik kuni 3 börsipäevaga turutingimustel realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtpaberite info, mille realiseerimine võib võtta kuni 2 nädalat:

Mittelikviidset väärtpaberid	31.12.2017	31.12.2016
Võlakirjad		
Bank Saint Petersburg 25/07/17	0	153 773
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	165 699	0
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	391 674	238 823
Nelja Energia 02/06/21	209 975	201 947
Aksiad		
Apranga	52 535	53 366
Arco Vara	7 498	6 117
Ekspress Grupp	73 581	59 354
Grindeks	104 890	79 130
Grigeo	30 441	24 747
Linax Agro	75 988	57 248
Olympic Entertainment Group	66 344	65 244
Olainfarm	190 270	201 142
PRFoods	7 970	19 523
Siauliu Bankas	22 239	12 107
Tallink Grupp	338 544	211 209
Tallinna Kaubamaja	279 045	216 861
Pegas Nonwovens	34 407	0
Bank Saint Petersburg	47 070	62 440
Fondiosakud		
EFTEN Kinnisvarafond	880 427	550 618
Aberdeen Latin American Equity Fund	33 419	28 220
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S.	22 746	0
Lithuania SME Fund K?B	133 948	0
BaltCap Private Equity Fund II SCSp	127 025	0
Birdeye Timber Fund	47 520	45 076
East Capital Baltic Property Fund II	393 388	515 164
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	172 370	164 843
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	171 311	163 907
Kokku	4 080 325	3 130 861

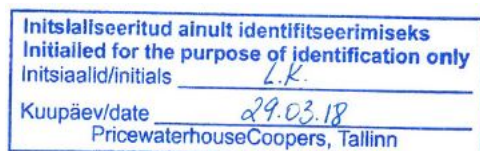
Fondi tingimuslikud kohustused 31.12.2017 seisuga järgmise 10 aasta jooksul:

Investeeringu tüüp	Kohustuse suurus (miljonit eurot)
Erakapitali investeeringud	0.60
Kokku	0.60

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustusi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustuste ja nende kohustuste kattets hoiavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustuste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustusi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoole võimetus oma kohustusi täita. Fond järgib sisemisi protseduureegleid vastaspoole valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoole krediidireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fond võib investeerida vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 10% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest ning tuletisinstrumentid on esitatud netosummas (tabel ei kajasta aktsia- ja fondiinvesteeringuid, mis ei kannu krediidiriski). Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2017	31.12.2016
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	3 513 727	2 544 010
Viitlaekumised	33 371	528
Finantsvarad õiglasest väärtusest muustega läbi tulude ja kulude aruande:		
Võlakirjad	5 205 335	2 601 926
Kokku	8 752 434	5 146 464

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad Fondi investeeringud võlakirjadesse:

	31.12.2017	31.12.2016
A+ / A1	15.29%	0.00%
A / A2	12.52%	5.87%
A- / A3	33.87%	38.05%
BBB+ / Baa1	9.92%	0.00%
BBB / Baa2	1.69%	3.39%
BBB- / Baa3	6.96%	5.61%
BB+ / Ba1	13.64%	24.23%
B+ / B1	0.00%	9.18%
B / B2	0.00%	5.91%
Reitinguta	6.10%	7.76%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha krediidirisk on marginaalne kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille krediidireiting on A+ (Standard&Poor's) ning 31.12.2017 seisuga deposiidid puuduvad.

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2017	31.12.2016
Baltikum	55.23%	66.85%
Euroopa	25.55%	20.80%
Euroopa arenevad turud	3.28%	5.81%
Venemaa	0.33%	0.70%
Põhja-Ameerika	14.03%	3.23%
Vaikse ookeani piirkond	0.50%	0.90%
Ladina-Ameerika	1.08%	1.70%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2017	31.12.2016
Raha ja raha ekvivalendid	24.98%	28.62%
Kestvuskaubad	6.81%	2.85%
Esmatarbekaubad	4.81%	5.39%
Energia	1.78%	1.06%
Finantssektor	16.58%	6.88%
Valitsus	7.98%	15.37%
Tervishoid	2.41%	3.70%
Tööstussektor	4.39%	2.38%
Informatsioonitehnoloogia	0.51%	0.80%
Materjalid	1.36%	0.64%
Regionaalsed fondid	23.69%	26.48%
Telekommunikatsiooniteenused	0.30%	0.00%
Kommunaalteenused	4.41%	5.80%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest (vt lähemalt Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne) ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse ja väljavooget eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglase väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglasel väärtusel mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2017	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	2 059 487	0	0	2 059 487
Fondiosakud	1 403 705	0	1 948 735	3 352 440
Võlakirjad	5 205 335	0	0	5 205 335
Finantsvarad kokku	8 668 527	0	1 948 735	10 617 262

31.12.2016	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	1 376 111	0	0	1 376 111
Fondiosakud	688 228	0	1 658 396	2 346 624
Võlakirjad	2 601 926	0	0	2 601 926
Finantsvarad kokku	4 666 265	0	1 658 396	6 324 661

Viitlaekumiste näol on tegemist lühiajaliste varadega, seega ei erine viitlaekumiste õiglase väärtus oluliselt nende bilansilistest väärtustest.

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ning noteerimata võlakirjad, mis ei ole aktiivsel turul kaubeldavad, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)

3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaperite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglase väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoised ning viitlaekumised) või investeeringud on soetatud bilansipäeva lähedal ja turutingimustel (noteerimata võlakirjad).

Muud hindamismeetodit kasutatakse turul mittekaubeldavate kinniste fondide osakute ja turul mittekaubeldavate aktsiate väärtuse määramisel.

Turul mittekaubeldavate kinniste fondide õiglase väärtuse määramisel tuginetakse fondide poolt edastatud NAV-le. Erinevad fondid edastavad vastava aruande kas 4 või 12 korda aastas. Kui pärast NAV-i avaldamist tehakse vastavasse fondi investeering, siis see lisandub avaldatud väärtusele.

Mittekaubeldavate kinniste fondide erakapitali investeeringute väärtuse hindamisel toetub vastav fondivalitseja kehtivatele rahvusvahelistele standartidele - International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines - Edition December 2012. Need standardid näevad ette erinevaid investeeringu väärtuse hindamismeetodeid sõltuvalt investeeringu iseloomust, ettevõtte arengustaadiumist ja finantsseisust.

Nende erinevate hindamismeetodite eesmärgiks on leida investeeringu õiglase väärtus. Üldiselt kasutatakse selleks järgmist kolme meetodit:

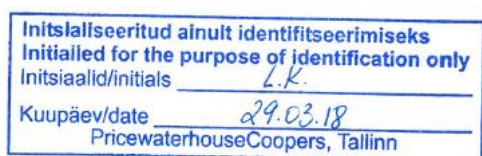
- 1) Turupõhine lähenemine (*Market Approach*);
- 2) Rahavoo või sissetuleku põhine lähenemine (*Income Approach*);
- 3) Kuludepõhine lähenemine (*Cost Approach*).

Arvestades Fondis olevate erakapitali investeeringute iseloomu on edaspidi kavas kasutada peamiselt kahte meetodit, mis on mõlemad turupõhised meetodid:

- Hiljutise investeeringu hinna meetod (*Price of Recent Investment*) – meetod seisneb selles, et investeeringu õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse turul hiljuti toimunud tehingu hinda, arvestades tehingu tausta, olulisust ja suurust turu seisukohalt. Selle meetodi abil leitud väärtust võib kasutada vaid suhteliselt lühikest aega, kuna tehingu asjaolud kaotavad oma aktuaalsust aja jooksul, samuti muutuvad ka turu tingimused. Meetod on oma iseloomult suhteliselt subjektiivne, seetõttu saadud väärtuse täiendava valideerimise huvides kasutame diskonteeritud rahavoogude meetodit.
- Suhtarvude meetod (*Multiples*) – meetod näeb ette, et hinnatava ettevõtte äri on välja kujunenud ning omab jätkusuutlikku rahavoogu. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse tööstusharu esindavate börsil noteeritud ettevõtete suhtarve, mis haakuvad hindamisobjektiks oleva investeeringuga. Tüüpiliselt kasutame järgimisi suhtarve: P/E, EV/EBITDA, EV/Sales.

Juhul, kui ülalpool loetletud meetodid ei suuda kindlaks määrata investeeringu õiglast väärtust, kasutatakse muid rahvusvaheliste standarditega ette nähtud meetodeid. Järgnevas tabelis on välja toodud 3. taseme investeeringute õiglase väärtuse muutused.

	Fondiosakud	Aktsiad	Võlakirjad	Kokku
Saldo 31.12.2015	1 505 373	0	0	1 505 373
Ost/müük	41 680	0	0	41 680
Õiglase väärtuse muutus	111 343	0	0	111 343
Saldo 31.12.2016	1 658 396	0	0	1 658 396
Ost/müük	22 661	0	0	22 661
Õiglase väärtuse muutus	267 677	0	0	267 677
Saldo 31.12.2017	1 948 735	0	0	1 948 735

Aruandeaastal ning võrreldaval perioodil ei olnud 1. ja 3. taseme vahelisi liikumisi.

Seisuga 31.12.2017 on 3. taseme varade väärtus 1 948 735 eurot (31.12.2016: 1 658 396 eurot) ehk 13.77% (31.12.2016: 18.72%) Fondi puhasväärtusest. Kui nende investeringute väärtused muutuvad +/-10%, siis on mõju Fondi puhasväärtusele +/- 194 874 eurot (31.12.2016: +/- 165 840 eurot).

Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

tegevuse algus: august 2001.a.

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus		Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2001	117 127	0.65573	31.12.2010	3 317 911	1.24800
31.12.2002	175 246	0.57904	31.12.2011	3 712 785	1.11308
31.12.2003	375 594	0.65765	31.12.2012	4 540 359	1.27603
31.12.2004	554 512	0.72092	31.12.2013	5 726 875	1.37764
31.12.2005	914 392	0.97413	31.12.2014	6 255 831	1.39602
31.12.2006	1 334 338	1.09851	31.12.2015	7 446 657	1.51284
31.12.2007	1 772 870	1.19195	31.12.2016	8 860 820	1.60382
31.12.2008	1 288 357	0.77014	31.12.2017	14 151 719	1.69333
31.12.2009	2 257 774	1.05412			

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisa 7 Viitlaekumised

Viitlaekumistena on kajastatud laekumata dividendide nõuded summas 33 371 eurot. Seisuga 31.12.2016 oli laekumata dividendide nõuded summas 528 eurot. Nõuded on aruande koostamise hetkeks laekunud.

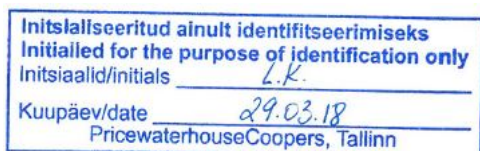
Lisa 8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS LHV Varahaldus ning teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Täiendav Pensionifond maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2017. aastal moodustasid tasud kokku 116 097 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 11 928 eurot. 2016. aastal moodustasid tasud kokku 80 202 eurot, võlgnevus 31.12.2016 seisuga oli 7 313 eurot.

Osakute lunastustasu on makstud AS LHV Varahaldusele 2017. a jooksul 8 579 eurot, 2016. a jooksul 3 799 eurot.

Fondivalitseja poolt valitsetavate teiste fondidega tehtud tehingud on olnud turutingimustel ning vahendustasusid nende tehingute eest ei ole võetud ega makstud.

2017. a ja 2016. a tehingutasud LHV Pangale on avalikustatud „Tehingu- ja vahendustasude aruandes“.

Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused

2017. a raamatupidamise aruande koostamisel on võetud arvesse turul aktiivselt mittekaubeldavate väärtpaberite bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas 31.12.2017 seisuga.

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaruandes avalikustatud Fondi osaku puhasväärtus 02.01.2018 avalikustatud Fondi osaku puhasväärtusest järgnevalt:

Väärtpaber	Kogus	Turuväärtus	Hind 31.12.2017	Uue hinna kuupäev	Uus hind	Mõju fondi NAV-le
EFTEN Kinnisvarafond	317 054	880 427	2.76	15.01.2018	2.78	5 612
East Capital Baltic Property Fund II	2 398	393 388	159.17	26.01.2018	164.03	11 648
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	77	172 370	2 136.77	9.03.2018	2 225.14	6 846
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	77	171 313	2 128.08	9.03.2018	2 215.95	6 793
Birdeye Timber Fund	4 000	47 520	11.33	23.01.2018	11.88	2 201
Lithuania SME Fund KÜB	34 792	133 948	3.48	1.03.2018	3.85	13 006
BaltCap Private Equity Fund II SCSp	94 795	127 025	1.13	27.02.2018	1.34	20 264
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S.	35 541	22 746	0.66	1.03.2018	0.64	-600

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2017	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	9	199 394	180	36.07%
AS LHV Pank	41	3 235 156	297	59.52%
AS SEB Pank	4	107 570	22	4.41%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	9	988 503	0	0.00%
AS LHV Pank	3	432 587	0	0.00%
AS SEB Pank	3	1 470 299	0	0.00%
Kokku	69	6 433 509	499	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 297 EUR AS-le LHV Pank.

2016	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
AS Swedbank	45	3 962 727	2 554	92.15%
AS SEB Pank	1	12 186	24	0.88%
AS LHV Pank	31	1 964 092	193	6.97%
Kokku	77	5 939 005	2 772	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 193 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2017

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017**	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhast väärtusest
1. Väärtpaberid								8 797 805	10 617 264	75.02%	
Võlakirjad								5 152 332	5 205 335	36.78%	
BRF 2.75% 03/06/22	Ba1	Moody's	Brasillia	XS1242327168	EUR	1.86%	934.47	135 497	1 053.40	152 743	1.08%
Allianz 07/07/45	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A14J9N8	EUR	3.45%	97 589.26	195 179	105 066.73	210 133	1.48%
Elering 4.625% 12/07/18	A2	Moody's	Eesti	XS0645947457	EUR	0.06%	988.12	138 337	1 045.89	146 425	1.03%
Nelja Energia 02/06/21	NR	-	Eesti	NO0010737174	EUR	5.07%	1.00	200 000	1.05	209 975	1.48%
Neste Oil 4% 18/09/19	NR	-	Soome	FI4000047360	EUR	0.13%	1 106.32	110 632	1 077.70	107 770	0.76%
Amber Circle 3.25% 04/12/22	A1	Moody's	Kaimanisaared	XS0860855344	USD	3.07%	943.78	269 921	842.61	240 987	1.70%
Lietuvos Energija 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	1.66%	982.94	103 209	1 039.32	109 128	0.77%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.75%	106.79	266 557	109.29	272 779	1.93%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.33%	0.01	47 373	0.01	47 382	0.33%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A3	Moody's	Leedu	LT0000610065	EUR	0.45%	0.01	219 555	0.01	229 664	1.62%
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	Ba1	Moody's	Läti	LV0000802221	EUR	6.25%	10 001.03	390 040	10 042.93	391 674	2.77%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Ba1	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.11%	10 001.25	160 020	10 356.22	165 699	1.17%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.95%	998.97	49 949	1 051.62	52 581	0.37%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.60%	972.31	32 086	1 069.01	35 277	0.25%
Latvia 1.375% 23/09/25	A3	Moody's	Läti	XS1295778275	EUR	0.49%	993.23	193 679	1 070.73	208 792	1.48%
Latvia 0.375% 27/01/22	A3	Moody's	Läti	LV0000570141	EUR	0.29%	1 004.67	78 364	1 006.87	78 536	0.55%
EDP Finance 4.125% 29/06/20	Baa3	Moody's	Holland	XS0223447227	EUR	0.05%	717.75	45 218	1 122.51	70 718	0.50%
Daimler Intl Finance 0 11/05/2022	A-	Fitch	Holland	DE000A19HBM3	EUR	-0.07%	100 480.00	100 480	100 330.00	100 330	0.71%
Volkswagen 30/03/19	BBB+	S&P	Holland	XS1586555515	EUR	-0.13%	100 297.55	300 893	100 190.12	300 570	2.12%
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.40%	998.11	102 806	1 015.77	104 624	0.74%
Romania 4.875% 07/11/19	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS0852474336	EUR	-0.12%	1 099.76	109 976	1 099.91	109 991	0.78%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	1.24%	992.30	29 769	1 111.34	33 340	0.24%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	1.59%	1 043.45	141 909	1 089.75	148 206	1.05%
PKO Bank 2.324% 23/01/19	A3	Moody's	Rootsi	XS1019818787	EUR	0.03%	1 029.08	314 899	1 046.18	320 130	2.26%
Bank of America 1.875% 10/01/19	A3	Moody's	USA	XS1002977103	EUR	-0.15%	1 039.03	103 903	1 039.04	103 904	0.73%
Morgan Stanley 6.5% 28/12/18	BBB+	S&P	USA	XS0366102555	EUR	-0.15%	56 616.36	113 233	53 326.71	106 653	0.75%
JP Morgan Chase 2.295% 15/08/21	A3	Moody's	USA	US46623EKG34	USD	2.60%	909.47	324 681	832.29	297 129	2.10%
Wells Fargo 2.1% 26/07/21	A2	Moody's	USA	US949746SA05	USD	2.62%	890.48	317 903	826.68	295 126	2.09%
BMW 18/03/19	A1	Moody's	USA	DE000A1Z6M04	EUR	-0.20%	1 005.15	272 396	1 003.12	271 845	1.92%
UPS 15/07/20	A1	Moody's	USA	XS1323463056	EUR	-0.20%	1 010.21	283 868	1 007.91	283 224	2.00%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Aktsiad					1 451 756		2 059 487	14.55%
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	CHF	222.81	49 018	210.65	46 343	0.33%
Pegas Nonwovens	Tšehhi Vabariik	LU0275164910	CZK	31.32	33 513	32.16	34 407	0.24%
Metro AG	Saksamaa	DE000BFB0019	EUR	18.76	48 154	16.65	42 741	0.30%
Daimler	Saksamaa	DE0007100000	EUR	67.45	26 979	70.80	28 320	0.20%
Ceconomy AG	Saksamaa	DE0007257503	EUR	8.69	22 295	12.61	32 357	0.23%
Arco Vara ¹	Eesti	EE3100034653	EUR	0.85	4 207	1.52	7 498	0.05%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.37	80 813	1.25	73 581	0.52%
Olympic Entertainment Group	Eesti	EE3100084021	EUR	1.18	43 210	1.81	66 344	0.47%
PRFoods ¹	Eesti	EE3100101031	EUR	1.02	13 515	0.60	7 970	0.06%
Tallink Grupp ¹	Eesti	EE3100004466	EUR	0.72	194 574	1.25	338 544	2.39%
Tallinna Kaubamaja ¹	Eesti	EE0000001105	EUR	5.25	159 269	9.20	279 045	1.97%
Kesko	Soome	FI0009000202	EUR	21.41	42 604	45.25	90 047	0.64%
Metsa Board	Soome	FI0009000665	EUR	5.16	24 583	7.15	34 032	0.24%
Neste Oil	Soome	FI0009013296	EUR	9.52	25 706	53.35	144 045	1.02%
Nokian Renkaat	Soome	FI0009005318	EUR	28.56	28 503	37.80	37 724	0.27%
Stora Enso	Soome	FI0009005961	EUR	4.71	16 011	13.22	44 948	0.32%
Technopolis ¹	Soome	FI0009006886	EUR	3.48	27 770	4.18	33 377	0.24%
Orange	Prantsusmaa	FR0000133308	EUR	9.81	28 367	14.48	41 862	0.30%
Seven and i Holdings	Jaapan	JP3422950000	JPY	39.36	36 603	34.69	32 258	0.23%
Rakuten Inc	Jaapan	JP3967200001	JPY	8.72	43 617	7.65	38 238	0.27%
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	2.07	43 044	2.53	52 535	0.37%
Grigeo ¹	Leedu	LT0000102030	EUR	0.63	13 730	1.39	30 441	0.22%
Linas Agro	Leedu	LT0000128092	EUR	0.58	69 071	0.64	75 988	0.54%
Siaulių Bankas ¹	Leedu	LT0000102253	EUR	0.26	9 868	0.59	22 239	0.16%
Grīndeks ¹	Läti	LV0000100659	EUR	8.47	130 648	6.80	104 890	0.74%
Olainfarm	Läti	LV0000100501	EUR	3.86	91 269	8.05	190 270	1.34%
Bank Saint Petersburg ¹	Venemaa	RU0009100945	RUB	1.36	81 989	0.78	47 070	0.33%
Newmont Mining	USA	US6516391066	USD	23.86	62 826	31.28	82 373	0.58%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Fondiosakud						2 180 217		3 352 442	23.69%
Kinnisvarafondid						777 154		1 321 335	9.34%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.55	491 069	2.78	880 427	6.22%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	10.00	40 000	11.88	47 520	0.34%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU0758647282	EUR	102.61	246 085	164.03	393 388	2.78%
Aktsiafondid						1 403 063		2 010 099	14.20%
iShares STOXX Europe 600 DE	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0002635307	EUR	27.99	193 862	38.26	265 027	1.87%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.36	211 008	72.01	201 631	1.42%
iShares STOXX Europe 600 Utilities	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R02	EUR	26.83	142 534	28.58	151 846	1.07%
iShares MSCI Japan EUR Hedged UCITS ETF	Blackrock Asset Management Ireland	Irish	IE00B42Z5J44	EUR	39.01	190 985	51.98	254 494	1.80%
Lithuania SME Fund K&B ¹	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	34 790	3.85	133 948	0.95%
BaltCap Private Equity Fund II SCSp	BaltCap	Luksemburg	-	EUR	1.00	94 795	1.34	127 025	0.90%
Invesco Asia Infrastructure Fund ¹	Invesco Management	Luksemburg	LU0243956348	EUR	12.22	24 500	13.07	26 205	0.19%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan ¹	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	789.81	61 183	2 225.14	172 370	1.22%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan ¹	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	791.45	61 186	2 215.95	171 313	1.21%
SEF-LHV Persian Gulf Fund	Swedbank Management Company S.A.	Luksemburg	LU1138349862	EUR	6.02	9 801	11.28	18 373	0.13%
JF China A ¹	JPMorgan Asset Management Europe	Luksemburg	LU0051755006	USD	42.38	19 583	56.16	25 948	0.18%
Pictet Water P Cap	Pictet Funds Europe	Luksemburg	LU0104884860	EUR	154.45	52 110	301.26	101 643	0.72%
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S. ¹	BaltCap	Läti	-	EUR	1.00	35 541	0.64	22 746	0.16%
Fondul Proprietatea	Templeton Asset Management	Rumeenia	ROFPTAACNOR5	RON	0.15	25 976	0.19	33 013	0.23%
WisdomTree Japan Hedged Equity Fund ¹	WisdomTree Investments	USA	US97717W8516	USD	38.46	210 750	49.47	271 098	1.92%
Aberdeen Latin American Equity Fund ¹	Aberdeen Asset Management Investment	USA	US00306K1060	USD	22.97	34 459	22.28	33 419	0.24%
Võlakirjafondid						13 500		21 008	0.15%
JPMF Global Convertible Bond Fund	JPMorgan Asset Management Europe	Luksemburg	LU0129412341	EUR	7.92	13 500	12.32	21 008	0.15%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Krediitasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitingu-agentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										3 513 727	24.83%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			3 036 369	3 036 369	21.46%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		JPY			263	263	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RON			1 985	1 985	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			475 110	475 110	3.36%
3. Muud varad										33 371	0.24%
Laekumata dividendid										33 371	0.24%
VARAD KOKKU										14 164 362	100.09%
Fondi kohustused										- 12 643	- 0.09%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										14 151 719	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduürireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2016

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu- agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Nimi- väärtus	Valuuta	Intruss	Löpp- tähtaeg	Kogus	Keskmine soetushind valuutas	Soetus- maksu- mus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2016 valuutas**	Turväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
1. Väärtpaberid											5 312 412	6 324 661	71.38%	
Võlakirjad											2 392 813	2 601 926	29.36%	
BRF 2.75% 03/06/22	Ba1	Moody's	Brasillia	XS1242327168	1 000	EUR	2.75%	03.06.2022	145	934.47	135 497	1 038.40	150 568	1.70%
Bulgaria 2.95% 03/09/24	BB+	S&P	Bulgaaria	XS1083844503	1 000	EUR	2.95%	03.09.2024	306	1 028.34	314 672	1 102.62	337 401	3.81%
Elering 4.625% 12/07/18	A2	Moody's	Eesti	XS0645947457	1 000	EUR	4.63%	12.07.2018	140	988.12	138 337	1 091.39	152 795	1.72%
Nelja Energia 02/06/21	NR	-	Eesti	NO0010737174	1	EUR	6.50%	02.06.2021	200 000	1.00	200 000	1.01	201 947	2.28%
EDP Finance 4.125% 29/06/20	BB+	S&P	Holland	XS0223447227	1 000	EUR	4.13%	29.06.2020	63	717.75	45 218	1 130.41	71 216	0.80%
Bank Saint Petersburg 25/07/17	B2	Moody's	Iririma	XS0312572984	1 000	USD	7.63%	25.07.2017	154	811.72	87 734	1 050.35	153 773	1.74%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	100	EUR	2.10%	06.11.2024	2 496	106.79	266 557	110.17	274 976	3.10%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	0.01	EUR	5.50%	17.05.2022	3 765 100	0.01	47 373	0.01	48 884	0.55%
Lithuania 3.375% 22/01/24	A3	Moody's	Leedu	XS1020300288	1 000	EUR	3.38%	22.01.2024	24	1 118.25	26 838	1 231.22	29 549	0.33%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A3	Moody's	Leedu	LT0000610065	0.01	EUR	4.10%	28.02.2023	18 825 300	0.01	219 555	0.01	235 013	2.65%
Lithuania 7.375% 11/02/20	A3	Moody's	Leedu	XS0485991417	1 000	USD	7.38%	11.02.2020	75	1 232.41	74 045	1 169.48	83 383	0.94%
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	B1	Moody's	Läti	LV0000802221	10 000	EUR	6.25%	06.12.2026	25	10 000.80	250 020	9 552.93	238 823	2.70%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	1 000	EUR	1.90%	10.06.2022	50	998.97	49 949	1 047.12	52 356	0.59%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	1 000	EUR	2.80%	22.05.2020	33	972.31	32 086	1 083.61	35 759	0.40%
Latvia 1.375% 23/09/25	A3	Moody's	Läti	XS1295778275	1 000	EUR	1.38%	23.09.2025	195	993.23	193 679	1 059.23	206 550	2.33%
PKO Bank 2.324% 23/01/19	A3	Moody's	Rootsi	XS1019818787	1 000	EUR	2.32%	23.01.2019	106	1 007.23	106 766	1 053.28	111 648	1.26%
Romania 4.875% 07/11/19	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS0852474336	1 000	EUR	4.88%	07.11.2019	100	1 099.76	109 976	1 140.21	114 021	1.29%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	1 000	EUR	2.88%	28.10.2024	30	992.30	29 769	1 065.04	31 951	0.36%
Nokia 6.75% 04/02/19	Ba1	Moody's	Soome	XS0411735482	1 000	EUR	6.75%	04.02.2019	60	1 079.04	64 742	1 188.55	71 313	0.80%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Nimi- väärtus	Valuuta	Kogus	Keskmine soetushind valuutas	Soetus- maksumus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2016 valuutas	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Aktsiad							1 215 808		1 376 111	15.53%
Arco Vara ¹	Eesti	EE3100034653	0.70	EUR	4 933	0.85	4 207	1.24	6 117	0.07%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	0.60	EUR	44 965	1.45	65 245	1.32	59 354	0.67%
Olympic Entertainment Group	Eesti	EE3100084021	-	EUR	36 654	1.18	43 210	1.78	65 244	0.74%
PRFoods	Eesti	EE3100101031	0.20	EUR	53 195	0.94	49 917	0.37	19 523	0.22%
Tallink Grupp	Eesti	EE3100004466	0.54	EUR	231 335	0.63	146 640	0.91	211 209	2.38%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	0.40	EUR	26 350	5.21	137 175	8.23	216 861	2.45%
Seven and i Holdings	Jaapan	JP3422950000	-	JPY	930	5 028.81	36 603	4 453.00	33 617	0.38%
Rakuten Inc	Jaapan	JP3967200001	-	JPY	5 000	1 102.56	43 617	1 145.50	46 493	0.52%
Apranga	Leedu	LT0000102337	0.29	EUR	20 765	2.07	43 044	2.57	53 366	0.60%
Grigeo Grigiskes	Leedu	LT0000102030	0.29	EUR	21 900	0.63	13 730	1.13	24 747	0.28%
Linas Agro	Leedu	LT0000128092	0.29	EUR	89 731	0.58	52 396	0.64	57 248	0.65%
Siauliu Bankas	Leedu	LT0000102253	0.29	EUR	26 965	0.31	8 425	0.45	12 107	0.14%
Grindeks	Läti	LV0000100659	1.40	EUR	18 025	8.47	152 670	4.39	79 130	0.89%
Latvian Shipping Company	Läti	LV0000101103	1.40	EUR	200 300	0.59	117 321	0.47	94 141	1.06%
Olainfarm	Läti	LV0000100501	1.40	EUR	23 636	3.86	91 269	8.51	201 142	2.27%
Daimler ¹	Saksamaa	DE0007100000	2.87	EUR	400	67.45	26 979	70.72	28 288	0.32%
Metsa Board ¹	Soome	FI0009000665	1.70	EUR	4 763	5.16	24 583	6.80	32 365	0.37%
Technopolis	Soome	FI0009006886	-	EUR	7 985	3.48	27 770	3.13	24 993	0.28%
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	1.00	CHF	220	244.85	49 018	232.60	47 726	0.54%
Bank Saint Petersburg ¹	Venemaa	RU0009100945	-	RUB	60 097	59.10	81 989	67.00	62 440	0.70%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Nimi- väärtus	Päritoluriik	Valuuta	Kogus	Keskmine soetushind valuutas	Soetus- maksumus EUR	Ühiku turuhind 31.12.2016 valuutas	Turu- väärtus EUR	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Fondiosakud							1 703 791		2 346 624	26.48%
Kinnisvarafondid							770 236		1 110 858	12.54%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	0.60	Eesti	EUR	201 603	1.49	300 236	2.73	550 618	6.21%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	10.00	Eesti	EUR	4 000	10.00	40 000	11.27	45 076	0.51%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate	100.00	Luksemburg	EUR	3 519	122.20	430 000	146.40	515 164	5.81%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Nimi- väärtus	Päritoluriik	Valuuta	Kogus	Keskmine soetushind valuutas	Soetus- maksumus EUR	Ühiku turuhind 31.12.2016 valuutas	Turu- väärtus EUR	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Aktsiafondid							920 055		1 215 883	13.72%
Lithuania SME Fund KÜB	BaltCap	1.00	Leedu	EUR	35 317	1.00	35 315	2.70	95 314	1.08%
BaltCap Private Equity Fund II SCSp	BaltCap	1.00	Luksemburg	EUR	78 600	1.00	78 600	1.11	87 093	0.98%
Invesco Asia Infrastructure Fund	Invesco Management	-	Luksemburg	EUR	2 005	12.22	24 500	11.27	22 596	0.26%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	1 000.00	Luksemburg	EUR	89	951.69	85 072	1 844.07	164 843	1.86%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	1 000.00	Luksemburg	EUR	89	952.13	84 941	1 837.30	163 907	1.85%
SEF-LHV Persian Gulf Fund	Swedbank Management Company S.A.	-	Luksemburg	EUR	1 629	6.02	9 801	11.35	18 492	0.21%
JF China A	JPMorgan Asset Management Europe	-	Luksemburg	USD	462	59.92	19 583	42.40	18 624	0.21%
Pictet Water P Cap	Pictet Funds Europe	-	Luksemburg	EUR	337	154.45	52 110	274.80	92 715	1.05%
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S.	BaltCap	1.00	Läti	EUR	36 337	1.00	36 337	1.00	36 381	0.41%
Fondul Proprietatea	Templeton Asset Management	0.85	Rumeenia	RON	178 000	0.61	25 976	0.80	31 151	0.35%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	-	Saksamaa	EUR	2 800	75.36	222 611	70.88	198 461	2.24%
WisdomTree Japan Hedged Equity Fund	WisdomTree Investments	-	USA	USD	5 480	42.73	210 750	49.54	258 085	2.91%
Aberdeen Latin American Equity Fund	Aberdeen Asset Management Investment	-	USA	USD	1 500	31.02	34 459	19.79	28 221	0.32%
Võlakirjafondid							13 500		19 883	0.22%
JPMF Global Convertible Bond Fund	JPMorgan Asset Management Europe	-	Luksemburg	EUR	1 705	7.92	13 500	11.66	19 883	0.22%

Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur	Alusvara nimetus	Algus- kuupäev	Lõpp- tähtaeg	Hoiustatud summa	Intress	Turu- väärtus EUR	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
2. Hoised										2 544 010	28.71%
Arvelduskontod											
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's Investor Service	CHF			1 158		1 080	0.01%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's Investor Service	EUR			454 444	0.01%	454 444	5.13%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's Investor Service	JPY			72 161		586	0.01%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's Investor Service	RON			17 800		3 918	0.04%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's Investor Service	RUB			156 823		2 432	0.03%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's Investor Service	USD			631 485		600 329	6.78%
Tähtajalised hoised											
Citadele Banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Läti	B1	Moody's	EUR	19.12.2016	18.12.2017	259 723	0.67%	259 781	2.93%
Nordea	Tähtajaline hoius	Rootsi	Aa3	Moody's	EUR	19.12.2016	18.12.2017	789 989	0.16%	790 031	8.92%
Šiaulių Bankas	Tähtajaline hoius	Leedu	Ba1	Moody's	EUR	30.12.2016	27.12.2017	431 403	0.50%	431 409	4.87%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Liik	Väljaandja	Reiting	Reitinguagentuur	Alusvara nimetus	Lõpptähtaeg	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
3. Muud varad							528	0.01%
Laekumata dividendid							528	0.01%
VARAD KOKKU							8 869 199	100.09%
Fondi kohustused							- 8 379	- 0.09%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS							8 860 820	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind valutas sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

Fondi investeeringute aruanne 31.12.2016 seisuga on koostatud vastavalt Rahandusministri määruses nr 21 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate investeerimisfondi aruannetele“, vastu võetud 13. aprill 2011, sätestatud nõuetele.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

LHV Täiendava Pensionifondi osakuomanikele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS-i LHV Varahaldus (Fondivalitseja) poolt valitsetava LHV Täiendava Pensionifondi (Fond) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas investeerimisfondide seadusega.

Meie poolt auditeeritud Fondi aastaaruanne sisaldab:

- raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab:
 - bilanssi seisuga 31. detsember 2017;
 - tulude-kulude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - Fondi puhasväärtuse muutumise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
 - raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot;
- investeringute aruannet; ning
- tehingu- ja vahendustasude aruannet.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Oleme Fondivalitsejast ja Fondist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA kodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA kodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Fondivalitseja juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub Fondi majandusaasta aruandes lisaks Fondi aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus Fondi aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Fondi aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi Fondi aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Fondivalitseja juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, kohustused seoses Fondi aastaaruandega

Fondivalitseja juhatus vastutab Fondi aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas investeerimisfondide seadusega ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu Fondivalitseja juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta Fondi aastaaruande koostamist.

Fondi aastaaruande koostamisel on Fondivalitseja juhatus kohustatud hindama Fondi jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui Fondivalitseja juhatus kavatses Fondi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Fondi finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas Fondi aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt Fondi aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et Fondi aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;

- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Fondi sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning Fondivalitseja juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas Fondivalitseja juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Fondi jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infore, mis on selle kohta avalikustatud Fondi aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Fondi tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame Fondi aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas Fondi aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu
Vandeaudiitor, litsents nr 325

Verner Uiho
Vandeaudiitor, litsents nr 568

29. märts 2018